Ch5 - Năm Pháp - XIII. Phẩm Bệnh (Gilānavagga)

Kinh Tăng Chi Bộ (VNC PHVN, 2021)

CHƯƠNG V. NĂM PHÁP 607

xm. PHẨM BỆNH (GILÂNAVĂGGA)

I. KINH BỆNH (Giłãnasutta) (A, III. 142) 121. Một thời, Thế Tôn trú ở Vèsãli, tại Đại Lâm, giảng đường có nóc nhọn. Rồi Thế Tôn vào buổi chiều, từ thiền tịnh đứng dậy, đi đến hành lang người bệnh. Thế Tôn thấy một Tỷ-kheo ốm yếu bệnh hoạn, thấy vậy, ngồi xuống trên chỗ đã soạn sẵn. Sau khi ngồi, Thế Tôn bảo các Tỷ-kheo: Này các Tỷ-kheo, nếu năm pháp này không rời bỏ một kẻ ốm yếu bệnh hoạn thời người ấy được chờ đợi như sau: Không bao lâu? do đoạn diệt các lậu hoặc, ngay trong hiện tại với thắng trí sẽ chứng ngộ, chứng đạt và an trú Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát. Thế nào là năm? Ở dây, này các Tỷ-kheo? vị Tỷ-kheo sống quán bất tịnh trên thân, với tưởng ghê tởm đối với các món ăn? với tưởng không thích thú đối với tất cả thế giới, quán vô thường trong tất cả hành và nội tâm khéo an trú trong tưởng về chết.120 Này các Tỷ-kheo, nêu năm pháp này không rời bỏ một kẻ ôm yêu bệnh hoạn thời người ấy được chờ đợi như sau: Không bao lâu? do đoạn diệt các lậu hoặc, ngay trong hiện tại với thắng trí sẽ chứng ngộ, chứng đạt và an trú Vô lậu tâm giải thoát, Tuệ giải thoát. II. KINH KHÉO AN TRÚ NIỆM (Satỉsũpafíhitasuttã) (A. III. 143) 122. Tỷ-kheo hay Tỷ-kheo-ni nào, này các Tỷ-kheo? tu tập5 làm cho sung mãn năm pháp này, một trong hai quả sau đây được chờ đợi cho vị ấy: Ngay trong hiện tại được Chánh trí5 hay nêu có dư y chứng quả Bất hoàn. Thê nào là năm? Ở dây, này các Tỷ-kheo? vị Tỷ-kheo nội tâm được khéo an trú với trí tuệ vê sự sanh diệt của các pháp, sông quán bất tịnh trên thân, với tưởng ghê tởm đối với các món ăn? với tưởng không thích thú đối với tất cả thế giới? quán vô thường đối với tất cả hành. Tỷ-kheo hay Tỷ-kheo-ni nào, này các Tỷ-kheo, tu tập năm pháp này5 làm cho sung mãn năm pháp này, một trong hai quả sau đây được chờ đợi cho vị ây: Ngay trong hiện tại được Chánh trí, hay nêu có dư y chứng quả Bất hoàn.

120 Xem 4 III. 83; GS. III. 69 (kinh 71 ở trước).

608 KINH TĂNG CHI Bộ

III. KINH SẢN SÓC BỆNH THỨ NHẤT (PaỊhamaupaỊỊhãkasutta)121122 (A. III. 143) 123. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo, một người bị bệnh là người tự săn sóc bệnh mình không được tôt đẹp. Thê nào là năm? Làm điều không thích đáng; không biết vừa phải trong khi chữa trị; không sử dụng thuôc; với người săn sóc bệnh muôn lợi ích [cho mình, cho người bệnh], khônệ có như thật nói rõ bệnh hoạn: Khi tăng tiến là tăng tiến như vậy9 khi giảm thiểu là giảm thiểu như vậy5 khi đứng lại là đứng lại như vậy; đối với các khổ thọ thuộc về thân khởi lên khốc liệt, cường liệt, mãnh liệt, không thích thú, không thích ý, đoạt mạng, khó lòng nhẫn thọ. Thành tựu năm pháp này, nàỵ các Tỷ-kheo? một người bị bệnh là người tự săn sóc bệnh mình không được tôt đẹp. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo, một người bị bệnh là người tự săn sóc bệnh mình được tốt đẹp. Thê nào là năm? Làm điều thích đáng; biết vừa phải trong khi chữa trị; có sử

dụng thuốc; với người săn sóc bệnh muôn lợi ích [cho mình], như thật nói rõ bệnh hoạn: Khi tăng tiến là tăng tiến như vậy? khi giảm thiểu là giAm thiểu như vậy, khi đứng lại là đứng lại như vậy; đôi với các khô thọ thuộc vê thân khởi lên khôc liệt5 cường liệt5 mãnh liệt, không thích thú, không thích ý5 đoạt mạng, có thể nhẫn chịu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 một người bị bệnh là người tự săn sóc bệnh mình được tôt đẹp. IV. KINH SĂN SÓC BỆNH THỨ HAI (DutìyaupaỊỊhãkasutta)1 (A, III. 144) 124. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo, một người săn sóc bệnh không đủ khả năng để săn sóc người bệnh. Thế nào là năm? Không có năng lực pha thuốc; không biết cái gì thích đáng và cái gì không thích dáng, đưa cái gi không thích đáng và không đưa cái gì thích đáng; vì muôn lợi ích vật chất, săn sóc người bệnh, không phải vì lòng từ; cảm thây ghê tởm khi phải dọn phân, nước tiểu, đồ mửa ra, hay đờm; không có năng lực thỉnh thoảng với pháp thoại trình bày, khích lệ5 làm cho phấn khởi, làm cho người bệnh hoan hỷ. Thành tựu năm pháp này, một người săn sóc bệnh không đủ khả năng để săn sóc người bệnh. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo, một người săn sóc bệnh có đủ khả năng đê săn sóc người bệnh. Thê nào là năm? Có năng lực pha thuốc; biết cái gì thích đáng và cái gì không thích đáng, đưa cái gì thích đáng và không đưa cái gì không thích đáng; vì lòng từ săn sóc người bệnh, không vì lợi ích vật chất; không cảm thấy ghê tởm khi phải dọn

121 Tham chiếu: Tăng.(T.Q2. 0125.32.8. 0680b 19). 122 Tham chiếu: Tăng.(7.02. 0125.32.9. 0680c03).

phân, nước tiểu, đồ mửa ra, hay đờm; có năng lực thỉnh thoảng với pháp thoại trình bày, khích lệ5 làm cho phân khởi, làm cho người bệnh hoan hỷ. Thành tựu năm pháp này5 này các Tỷ-kheo, một người săn sóc bệnh có đủ khả năng để săn sóc người bệnh. V. KINH TỒN THỌ THỨ NHẤT (PaỊhamaanãyussãsutta) (A. III. 145) 125. Năm pháp, này các Tỷ-kheo, không gia tăng tuổi thọ. Thế nào là năm? Làm việc không thích dáng, không biết vừa phải trong việc thích đáng, ăn các đồ không tiêu hóa5 du hành phi thòi, và sống không Phạm hạnh. Năm pháp này, này các Tỷ-kheo, không gia tăng tuổi thọ. Năm pháp này5 này các Tỷ-kheo? gia tăng tuổi thọ. Thế nào là năm? Làm việc thích dáng, biết vừa phải trong việc thích đáng, ăn các đồ ăn tiêu hóa? du hành phải thòi, và sống Phạm hạnh. Năm pháp này, này các Tỷ-kheo? gia tăng tuổi thọ. VI. KINH TỒN THỌ THỨ HAI (Dutiyaanãyussãsutta) ụ. III. 145) 126. (Như kinh trên, chỉ khác hai pháp sau cùng "du hành phi thời và sống không Phạm h@nh” được thê vào "với ác giới và bạn bè Ac." Và hai thiện pháp "du hành phải thời và sống Phạm hạnh" được thế vào "với có giới và bạn bè thiện^,). VII. KINH SỐNG BIỆT LẬP (Vàpakãsasutta) (Ắ. III. 145) 127. Thành tựu năm pháp này, vị Tỷ-kheo không đủ điều kiện để sống biệt lập với chúng Tăng. Thế nào là năm? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không tự vừa đủ với y nhận được chỗ này chỗ kia, không tự vừa đủ với đồ ăn khất thực nhận được chỗ này chỗ kia, không tự vừa đủ với sàng tọa nhận được chỗ này chỗ kia, không tự vừa đủ với dược phẩm trị bệnh nhận được chỗ này chỗ kia, sống với nhiều tư duy về dục. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo? một Tỷ-kheo không đủ điêu kiện để sống biệt lập

với chúng Tăng. Thành tựu năm pháp này5 này các Tỷ-kheo, một Tỷ-kheo đủ điều kiện để sống biệt lập với chúng Tăng. Thế nào là năm? Ở đây? này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo tự vừa đủ với y nhận được chỗ này chỗ kia, tự vừa đủ với đồ

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.